

## **Gävle kommuns viljeinriktning vid etablering av vindkraft**

**– utveckling med bygdemedel**

## Bakgrund

Gävle kommun har en ambition om att vara en av Sveriges bästa miljökommuner och står bakom de nationella målen om utveckling av de förnybara energikällorna. Samhällets och industrins omställning till fossilfria system ska bejaktas och underlättas. Vindkraften utgör en viktig del av den framtida fossilfria elproduktionen.

Utöver att vara en allt viktigare del av det svenska elsystemet kan en utbyggd vindkraft bidra både till lokal nytta och omgivningspåverkan för bygden där verken sätts upp. Vindkraft påverkar närmiljön främst genom buller, visuell påverkan och markanspråk. Mot detta står nyttan av ökad tillgång till förnybar el och den lokala utveckling som kan bli följderna av ett vindkraftsprojekt. Kommunens roll är att göra avvägning mellan påverkan och nytta. I tillståndsprocessen beskrivs den miljöpåverkan ett projekt ger framför allt i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) samt via samrådsprocessen.

Till skillnad från vattenkraften bygger bygdemedel kopplade till vindkraftsetableringar på frivilliga överenskommelser. Regering och riksdag har överlämnat till vindkraftens exploatörer, berörda bygder och kommuner att via förhandling lösa frågan om ersättning till bygderna i form av bygdemedel. Det är då naturligt att Gävle kommun förklarar sin inriktning och sina avsikter i ett särskilt dokument. Detta mot bakgrunden att alla invånare i kommunen vid olika tillfällen kan komma att påverkas av vindkraftens etablering och utbyggnad. Gävle kommun utgår från det faktum att vindkraften genererar en långsiktig ekonomisk avkastning över tid vilket möjliggör en årlig utdelning av bygdemedel. Gävle kommun anser att de bygder där vindkraftutbyggnad sker ska ges möjlighet att få ta del av det ekonomiska resultat som skapas. I ett längre utvecklingsperspektiv kan det beroende på vindbrukets omfattning vara avsevärda ekonomiska medel som går tillbaka till bygderna i närområdena av vindkraftsbruket.

Gävle kommun anser att det vid all utbyggnad av vindkraft i Gävle kommun som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt Miljöbalken bör utbetalas en årlig ersättning i nivå minst en procent av produktionsvärdet för såld el.

För landbaserade samt havsbaserade vindkraftsanläggningar bör villkoren för bygdemedel avtalas i förhandlingar med exploatören. Medlen ska fördelas till utvecklingsändamål i närområdet till bygder där vindkraftverken placeras. Samråd med lokala utvecklingsgrupper, byarörelser och det för bygden aktiva föreningslivet eller motsvarande ska alltid äga rum. Begreppet "närområde" ges i

Gävle en generös tolkning eftersom variationer kan finnas beträffande vindkraftsanläggningars belägenhet, utformning och storlek. Om det inte finns, kan skapas eller berör flera olika bygdeföreningar i ett område kan kommunen bli mottagare av medel för fördelning, vidareförmedling.

För att skapa tydlighet och vägledning till föreningar samt riktlinjer för kommunens hantering bör kommunstyrelsen ta fram och fastställa den närmare processen för förhandlingar, mottagare och fördelning av medel mm.